

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
dvorišče, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravišтво:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogorske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrtletno . . . K 6.30
mesečno . . . K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28.—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas (Inserate)** se
plačuje od četverostopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna štev. stane 10 h.

Št. 252.

Telefonska številka 65.

Celje, v soboto, 5. novembra 1910.

Čekovni račun 48.817.

Leto II.

Vrhunec politične ne-poštenosti.

Silno je zbudilo »Slovenca«, da je eden izmed urednikov »Nar. Dnevni«, živeč sedaj v Londonu, jako dobro osvetlil minulo sredo politično neljalnost dr. Šusteršiča, ki iz strahu ali iz politične dobičkarije ni hotel iti v delegacijski odsek za zunanje zadeve, da bi tam spregovoril v imenu največje slov. politične stranke — če že ne toliko o zunanjih zadevah, pa vsaj v prid bosanskim kmetom, kateri mu takrat, kadar išče izgovorov za svojo slov. kmetom škodljivo politiko, zmiraj služijo za izgovor. Baš letos bi lahko dobil bosanski referat, ako bi šel v odsek za zunanje zadeve; ali gospod Šusteršič dobro ve, da bi moral govoriti kot poročevalec stvarno in objektivno — kar bi pomenjalo za njega po lanskim strastnim napadim in neškodljivih papirnatih bombah na barona Buriana ne malo blamažo. Zato se je Šusteršič izognil odseka in da v »Slovencu« napadati dr. Ploja za vsako politično pravilno in odkritosrčno besedo. Boj »Slovenca« proti dr. Ploju je postal zadnje tedne tako ogaven, nepošten in falotski, da se mora razsvetiti politično še tako naivnemu človeku, kam vodijo naš narod klerikalni kolovodje! In »Slovenec« je še povrh glasilo takozvanih braniteljev svete vere in bojda morale in poštenja na Slovenskem! Šusteršič je sramotno in nečastno pobegnil iz odseka, kjer bi se ga lahko preveč slišalo in kjer bi imel težko nalogo kot poročevalec za bosanske zadeve; zato pa nastopi v plenarni seji delegacije dne 8. nov. kot — »proti-govornik, da nekoliko zakrije svoj beg in reši svoj opozicijski dekorum, ki se je že močno omajal!

Minuli ponedeljek je »Slovenec« na uvodnem mestu zopet napadel dr. Ploja zaradi njegovega zaključnega govora v debati o bosanskih zadevah v odseku za zunanje in bosanske reči. Članek izdaje na eni strani vso tisto tintenstrolchovstvo, s katerim se bore klerikalci proti politično njim neljubim osebam, na drugi pa občudovanja vredno ignoranco in nepoznanje bosanskih razmer. »Slovenec« pravi, da je dr. Ploj izrekel baronu Burianu zabvalo in priznanje — a ne za njegovo politiko v Bosni temveč za to, ker je na vsa izvajanja govornikov v debati glede Bosne in Hercegovine stvarno in odkritosrčno odgovoril. To so mu priznavali tudi najhujši opozicijski, celo dr. Renner. Priznanje, katero je dr. Ploj izrekel Burianu v imenu odseka za njegov stvarni referat, je bil torej le čin politične uljudnosti in kurtoazije, ni pa imelo s priznavanjem Burianovega delovanja v Bosni nobe-

ne zveze. Človek mora torej biti političen zarobljenec in falot, da take stvari izkorišča. To povemo »Slovencu« in njegovim svetim prijateljem na polna usta.

O agrarni banki sploh nikdo ni govoril, ker so vsi člani odseka brez izjeme vedeli, da se je o tej stvari v državnem zboru že dovolj govorilo in se je ta nakana Burianova tako ožigosala, da bi bilo le delo strankarske strasti Buriana še v tem odseku napadati. Kar se tiče »kmetškega vprašanja, o katerem nota bene »Slovenec« še dosedaj ni poučil svojih hribovskih bralcev in pristašev, ki nimajo s »Slovencem« vred o stvari niti pojma, je dr. Ploj izrecno povedal v odseku, da je fakultativen odkup na vsak način nezadovoljiv, ker bi oviral pridnim in delavnim kmetom odvezo, ako bi se beg iz neopravičenih ozirov upiral. Vendar pa o tej stvari ni dalje v odseku nikdo izvzemši socialiste spregovoril, ker je prevladovalo mnenje, da naj o tej stvari odloči bosanski deželni zbor v Sarajevu. To je tudi po našem mnenju edino pravilno raziranje; čemu bi imeli Bosanci na Dunaju in v Pešti svoje varuhe in komandante celo v takih zadevah, ki se tičejo njih samih? Oni bodo tudi vedeli, kaj imajo storiti, bolj ko Šusteršič in njegova ubijalska garda. Kar ukrenejo Bosanci glede sebe, to ne bo nas in naših kmetov pač nič bolelo, pač pa bi se dotaknili njihove časti, ako bi hoteli ukrepati brez njih o njihovih zadevah.

Tudi ptujsko-ormoški volilci se ne bodo prav nič razburjali radi Bosancev, to nam lahko »Slovenec« veruje. Saj vedo, da je za njih dr. Ploj že marsikaj več storil, ko zaistna minova klerikalna deželnozborna poslanca, ki jima že pred ptujskim Ornikom zleze srce v hleče. Kako da sledi iz Plojevega postopanja »ponižanje, osramočenje, hlapčevanje in klečeplazjenje« za nas Slovence, to ve samo »Slovenec« in njegovi politiki, ki so istinito brez vse časti in sramu. »Skrajno ogorčenje, gnjus in gnjev«, da govorimo s »Slovencem«, pa nas mora res navdajati, da nas po večini zastopajo taki politični falotje pred svetom, kakor jih je dobili ie med klerikalci. In ni se čuditi, da lezemo povsod nazaj...

Slavnim učiteljskim društvom in slov. učiteljstvu!

V prepotrebno izpopolnitev svoje organizacije smo ustanovili »Učiteljsko gospodarsko in kreditno zadrugo«. Namen te zadruge je:

1. Skupno naročevanje časopisov, knjig itd.
2. Naročevanje in plačevanje raznih gospodarskih potrebščin, kakor pohištva, obleke, godal itd.
3. Hranjenje in posojevanje denarja.

Kakor znano, smo že pred dvema letoma poskusili s skupnim naročevanjem časopisov — potom socijalnega odseka. Vkljub temu, da je bilo nekaj neljubih nesporazumljenj in sitaosti, mora vsakdo pripoznati, da je bila ta misel tovariša Peska izvrstna. To čuti najbolj tisti, ki je prej zaostajal z naročninami, pa plačuje zdaj točno obroke. A tudi upravništva priznavajo to, češ: učiteljstvo je postalo najtočnejši plačnik listov. In — dragi — to pripoznavanje je mnogo vredno za ugled našega stanu! Človek pač res v praksi toliko velja, kolikor plača — — —

Na podlagi dobljenih izkušenj smo sklenili sporazumno z »Zvezo štajerskih slovenskih učiteljev in učiteljic« preosnovati socialni odsek v popolnoma samostojno neodvisno zadrugo. Razen naročevanja listov in knjig in plačevanja društvenin, zavarovalnin itd. bomo oskrbovali in plačevali razne gospodarske potrebščine. Sklenili bomo s tvrdkami pogodbe ter plačevali v gotovini za tiste zadržnike, ki sami tega ne morejo. Zadržnik pa bode vračeval vsoto z majhnimi obrestmi mesečno zadrugi. Tako se hočemo rešiti kupčij na obroke, ki so najhujša rakrana za uradnika, saj plačuje marsikdo vede ali nevede za 20 in še več odstotkov zvišane cene! Tvrdke pa nam bodo morale od normalne cene dovoliti še popust in bodo to rade in lahko storile, ker bodo pridobile več odjemalcev, ker bodo nadalje takoj izplačane in ne bodo imele nobenega rizika. Ta popust se bode plačeval zadrugi in zaračunal vsaj deloma koncem leta v prid dotičnega zadržnika. Naša zadruga bode sprejemala tudi vloge in dovoljevala proti primernemu varstvu posojila. Učitelj najlažje dokaže učitelju, kje ga črevelj žuli in se najlažje obrne nanj za pomoč. — Res je, da kot učitelji z borno plačo vobče nismo kaj petični, a z združenimi močmi bomo tvorili tudi v tem oziru neupogljivo silo. Toliko zaupanja imamo sami v

LISTEK.

Tast Kondelik in zet Vejvara.

Češki spisal Ignát Herrmann. — Poslovenil Stanko Svetina.

Pri svojem ognjišču.

Kar se je Vejvari posrečilo prvi dan, to se mu ni obneslo že drugi dan. V ponedeljek se je prebudila mlada gospa prej in nasmehnila se je pri misli, kako bo s hrupom zbudila soproga, ko bo gotova. Kar je bilo potrebno za zajutrek, je prinesla med tem Katinka: lonc s svežega mleka in vrč mrzle vode. Potem je pospravila po kuhinji, umila nekaj teh posod od včera, izgrebla iz peči v obednici pepel, zakurila je tam in odšla s praznim loncem, ko je slišala naročila mlade gospe, kaj mora primesti s trga za obed.

Vejvara niti vedel ni, ko je pogledal v jasen dan, da je bil zbujen od Pepičinih poljubov. Ni mu tega priznala.

»Mitro, Fran, za trenotek prinesem kavo.«

Ko sta sedla k zajutreku, je rekel Vejvara nežno grajo:

»Ne smeš me tako pustiti spati, ljubica! Glej, osem je ura.«

»No, glave ti ne bodo odtrgali, ako prideš za nekaj časa pozneje«, je odgovorila Pepica. »Kaj pa bi bilo, če bi šla na kako ženitovanjsko potovanje?«

»Sem vesel, da sem doma«, je odvrnil Vejvara. »To pride k letu. Seveda imam dosti časa, toda veš, ljubica, kako rad bi bil kar najdalje s teboj, predno grem v urad. Tega sem se tako veselil, takega življenja, ko sem moral od zajutreka skoko-

ma hiteti v pisarno, sem sit do grla. Takrat — čeprav je bilo dosti časa — sem rad bežal iz svoje mrzle sobice v toplo pisarno. Toda sedaj, ko imam tebe, se bom težko ločil od ljubeča doma. Vidiš, ljubica draga, zima prihaja, toda meni se zdi, kakor bi okrog in okrog vladala pomlad. Ti si mi tako življenje razjasnila...«

»Priliznjenček!« je udarila Pepica z dlanjo po nastavljeni Vejvarovi roki. »Samo če bodeš vedno takih misli!«

»Vedno, Pepica, vedno«, je zagotavljal Vejvara. »In veš, moram ti povedati, kar se mi zdi: sedaj — se mi zdi — da se imava rada kakor dva otroka, katerima se smeje celi svet. Mislim pa, da se bova pozneje imela rada še popolnoma drugače, ko bova spoznala, kako drug drugega potrebujeva, in pravo srečo svojo bova razumela šele tedaj, ko ne bodeva v teh lepih sobicah popolnoma sama, ampak ko bodeva imela oba polno glavo veselih skrbi. Veš, Pepica?«

»Ali hočeš še kave?« je vprašala Pepica, katere obraz se je naglo zresnil. Ni gledala pri tem na Vejvaro; pogled je ušel skozi okno in se zatekel tja nekam v daljavo, v nuselsko dolino, do obzora, ki so ga zakrivali krški gozdovi.

»Hvala, ženica«, je odklonil Vejvara. »Sem sit. In čez nekaj časa moram iti. Tako tesno mi je, ker te moram tu samo pustiti.«

»Ne boj se, Fran, ne bom se ti izgubila«, ga je tolažila Pepica. »Še sam ne boš vedel, pa bo pol-dne. In jaz bom imela tu dela — o, je! Prvi obed v zakonu — skoro bojim se, Fran!«

»In sedaj se ti ne boj, Pepica«, se je zasmejal Vejvara. »Napravi, kar hočeš — in če ukažeš, bom jedel z zaprtimi očmi in vse mi bode dišalo.«

»No, danes morda«, je menila Pepica. »A jutri, in celi teden — toda če sodim po našem očetu, ste vi možje v tej stvari včasih sitni in neznosni, Vejvara, neznosni! Ali verjameš, da sem vča-

sih videla mamico solzno — da, zaradi jedi, samo zaradi jedi!«

Namesto odgovora jo je stisnil Vejvara v naročje in jo je poljubljal. Potem se je hitro oblekel, zopet poljubil ženo in hitel v pisarno.

Vejvara je bil vnet, vesten uradnik, imel je to v krvi, kakor se pravi. Toda danes, ko se je moral odtrgati od ženice, se je vzbudil v njem do tega dne neznani uporni duh. Prišlo mu je na misel, da je tak urad včas sitna, nemila stvar in čeprav je bil to magistrat.

(Dalje sledi.)

Hodila je nazaj.

Starega Videnška imam rad, ker je pobožen in bogaboječ mož. Niso vsi starci taki. Nekateri še kljub svojim krivim nogam rogovilijo po vasi, pijejo, kolnejo in hodijo na božja pota. Nič ne mislijo na pokoro in smrt jim je deveta briga. Z Videnškom sva jih obsodila vse po vrsti: dolgega Štefana, ki ima že osem križev, pa je navihani in živ kakor kak štiridesetletni vdovec. Ko je prepustil posestvo svojemu sinu, si je nalašč izgovoril najbolj oddaljen vinograd, kamor zahaja enkrat na mesec in... no med nama govoreč, ljubico ima tam. Baba je sicer stara kakor zemlja, brezzoba in kričava, pa — Bog ji odpusti grehe. Onegov Jernej ni nič boljši. Pije kakor mora, v cerkev ne hodi, vaške babe preganja. Nihče ne ve, koliko let mu je natovorilo življenje na pleča, on sam se pa hvali, da so se mu odprle oči. Tako zelo so se mu odprle, da so ga zadnjič vrgli fantje iz gostilne; to pa veste, da fantje nikogar ne mečejo zaman iz gostilne. Malo boljši je Vranov Boštjan, četudi je pijanec. Hodi vsaj v cerkev, če ne more, ga pa peljejo. A drugi trije — saj veste, koga mislim — so pa očitni grešniki. Sklenili so med seboj grešno bratovstvo, zmirom so skupaj in zmirom pijejo. Enega od njih so poklicali župnik k sebi in ga

sebe! Seveda bomo začeli polagoma in delali skrajno zanesljivo in vestno. — Omenimo še kratko, da bodo znašali deleži — ki ostanejo združnikova last — po 10 K (z 20 kratnim jamstvom) ter se bodo lahko plačevali tudi v obrokih. Vloge od 1 K naprej se bodo obrestovale kakor sploh pri posojilnicah. Posojila se bodo vračevala ali v mesečnih obrokih, v katerih bodo obresti že vračunjene, ali pa celotno, ali v večjih obrokih po dogovorjenem času.

Ko se nam vrnejo registrirana pravila, jih razpošljemo s komentarjem vred. Za zdaj opozarjamo cenj. tovarišice in druge tovariše na zadružno prošnjo, da jo takoj pri nastopu krepko podprete sebi v korist in stanu v čast!

Načelstvo.

Politična kronika.

SKLICANJE DRŽAVNEGA ZBORA.

V krščansko-socijalnih krogih se zatrjuje, da bo državni zbor sklican najbrž šele 22. ali 23. novembra, ali pa še celo pozneje. Le v slučaju, da se pogajanja v Pragi popolnoma razbijejo, je pričakovati, da se sestane državni zbor tudi nekaj dni prej. Konec delegacijskega zasedanja bo 16. ali 17. novembra. V državnem zboru se bodo obravnavale kot najvažnejše in najnujnejše sledeče točke: Reforma poslovnika za državni zbor, — bančno vprašanje, oziroma podaljšanje bančnega privilegija, — proračunski provizorij za l. 1911, — končno volitev delegatov za januarско delegacijsko zasedanje. — Vesti o pogajanjih min. preds. barona Bienertha radi rekonstrukcije kabineta se označujejo v krščansko-socijalnih krogih kot prazne.

KONFERENCE PRI BANU.

Te dni se vrše pri banu dr. Tomašiču konference, ki se bavijo v prvi vrsti s programom za vladno stranko. Komunika, ki je bil izdan o konferenci »izvenstrankarskih« (vladnih) poslancev z banom, pravi, da so isti sprejeli za temelj svojega delovanja v glavnem program hrvaške koalicije. — Govori se, da bode dr. Tomašič na vsak način poskusil sporazum s koalicijo, že zaradi tega, da bode zasigurana volitev delegatov za ogerski državni zbor. — Kakor poroča »Pokret«, bo imenovan bivši poslanec kanonik dr. Bauer za škofa kodjutorja s pravico nasledstva v Zagrebu.

MIR NA ŠPANSKEM.

Brzjavke, oznanjajoče izbruh revolucije v Španiji, so se izkazale za borzni manevar. Dasiravno jih je španska vlada takoj uradno dementirala, so vendar španski papirji na francoski borzi znatno padli. Celó v večno vznemirjeni Barceloni vlada mir; v Sabadellu, kjer traja generalna stavka naprej, je došlo do malih pretepov. Do velike stavke pa pride najbrže v Saragossi, kjer se mislijo stavkujočim pridružiti tudi železničarji.

RUSKI CAR V BEROLINU.

Car je došel včeraj v Berlin in ostane tam kot gost nemškega cesarja še danes. Cesar Viljem ga je sprejel z vsem leskom, katerega so zmožni Hohenzollernci: k sprejemu carjevemu so bili komandirani vsi cesarski principi in princezinje, teh dvor in vsa generaliteta. — Docela zanimivo je, da

se zanima zlasti angleški tisk, ima li carjev obisk v Berlinu, oziroma v Potsdamu politični namen ali ne. »Times« pravi, da ta obisk ne povzroča pri prijateljih angleško-ruskega sporazuma nobenega vznemirjenja. Naj se govori v Potsdamu karkoli — Rusija ne bode napravila proti »tripelententi« nobene koraka.

Štajerske novice.

Spremembe pri štajerskem namestništvu. — »Straža« potrjuje iz vira, ki je zelo blizu dež. odbornika Robiča, nemškonač. vest, da je stališče cesarskega namestnika Claryja zelo omajano in sicer zaradi obstrukcije v štaj. dež. zboru. Ne vemo, koliko je resnice na tem; ali zanimivo je, da hočeta odstraniti Claryja baš obe v obstrukcijski aferi najbolj prizadeti stranki, to so slovenski klerikalci in nemški nacionalci. Mi nimamo nobenega povišnega hvaliti Claryja — ali zdi se nam nepolitično, zaradi hipnega boja v dež. zboru odstraniti moža, na čegar mesto še lahko pride slabši. Še bolj se razburjajo klerikalci in nemški nacionalci, kdo pride na mesto namestniškega podpredsednika Netolizka, kateri se s svojega dopusta najbrž več ne vrne. Nemški nacionalci bi radi imeli Hammer-Purgstalla, nemški klerikalci pa ali dvor. svetnika grofa Ferd. Stürgha ali pa viteza Kirchsberga. Imenujeta se za to mesto tudi radgonski glavar grof Henrik Stürgkh in pa celjski glavar Marius baron Müller. To mesto je važno, ker predseduje podpredsednik namestništva navadno pri sejah deželnega šolskega sveta. Zato bi si želeli za njega neodvisnega moža, ki bi bil zmožen slovenščine in bi se ne dal voditi na vrvi niti nemškim nacionalcem niti klerikalcem.

V g. nadučitelja Slanca iz Petrovč se sedaj poganja »Straža«. Ti pravicoljubi se jezijo na njega, ker je razkril različne lumparije, ki so se godile doslej v Petrovčah. Zato ga hoče »Straža« spraviti ob dobro ime s tem, da nāvaja iz govora svojega luteranskega zaveznika dr. Zanggerja, češ da je ta rekel, da oblasti preiskujejo Slančevo duševno stanje. Radovedni smo, če bo »Straža« tudi registrirala, ko se bo Zangger zaradi teh besed zagovarjal pred sodnijo. Dalje je rekel dr. Zangger, da je v posesti pisma, ki zna postati za Slanca še usodepolno. Reveži! Tisto pismo je Fridrich pred kakim letom dni že kazal tudi našemu uredniku Spindlerju. Fridrich in Zangger naj imata vendar usmiljenje in naj ne spravljata pisca dotičnega pisma v — kriminal.

Klerikalce očitno hudo peče njihov poraz v porotni pravdi proti Spindlerju. Tako hudo jih je potrl, da so sedaj celo umaknili proti Spindlerju naperjeno obtožbo vsi tisti blagoslovljeni in neblagoslovljeni gospodje, ki so bili v naših člankih glede uboja v Vrbju imenovani in ki so tudi hoteli spraviti naše časopise pred poroto. V včerajšnji »Straži« pa se tudi zagovarjajo, zakaj so vzeli Zanggerja za zagovornika, češ Benkovič ni utegnil se pripraviti, drugi slovenski odvetniki v Celju pa niso bili zaupanja vredni! Tako? In še ni ravno dolgo tega, kar je »Straža« topla zagovarjala dr. Brenčiča pred našimi napadi? Revčki, čisto konfuzni ste že postali! V neki drugi notici zopet pravite, da se Fridrich ni mogel pripraviti za »pojasnila«. Nič ne škodi, gospodje! Saj tista »pojasnila« smo pripravili mi v obliki datumov in dokumentov, ki so tako uničujoče osvetlili Fridrichove »zasluge«. Kaj ne?! In to vas peče!

Katoličan Jošt nas izziva, da povemo zgodovino o falzificiranju revizijskih poročil, o odpiranju

privatnih pisem, o falzificiranem podpisu na neki ljubljanski menici (Dodič! Dodič!), o raznih »blagajniških primankljajih«, o pošttninah, o »plačah hišnici za postrežbo«, o provizijah za blagajne, o potnih stroških meseca avgusta 1908, vobče o »brezplačnem« potovanju po Češkem, o dvakratnem plačanju stroškov o priliki enquete za novi združni zakon, o raznih Rebevškovih vozovih i. t. d. i. t. d. Če vam drago, kar zinite!

v O Baderna! O Baderna! Klerikalni združni falotje v Mariboru in Ljubljani zopet hujskajo proti neklerikalnim gospodarskim organizacijam. Molčite, kakor kužeki, sicer bomo neusmiljeno razkrinkali vaše Baderne in druge podobne kraje. Falotje se delajo, kakor da so čisti kakor solnce, med tem pa spuščajo v zrak kar 300.000 kron ljudskega denarja!

Točnost pri 87. pešpolku. Kakor znano, se je udeležil tudi del moštva 87. pešpolka iz Pulja interveniranja pri saborskih volitvah na Hrvaškem. Kako lahko je bilo mogoče, da bi se bila zanesla kruta človeška morilka, kolera, iz dežele, ki je po njej okužena. Vojaške oblasti bi morale ukreniti vse potrebno, da se to prepreči. V Pulju so začeli s preiskavo in varnostnimi odredbami pri onih udeležencih še le sedaj, po preteku nekaj dni. Med tem so bivali neizolirano, skupno z drugimi in bi se bolezen v tem času že lahko razširila. Čudovito točne in skrbne so naše vojaške oblasti za ljudski blagor!

Nova Ciril-Metodova podružnica na Štajerskem. Na Polenškaku v Slov. Goricah se je ustanovila v nedeljo 30. oktobra za kraje Polenškak, Št. Lovrenc in Sv. Tomaž podružnica naše šolske družbe. Ob velikanski udeležbi domačinov in sosedov je govoril g. pot. učitelj Ciril-Metodove družbe Ivan Prekoršek o pomenu in nalogah naše narodne obrambe. Želimo mladi podružnici, ki šteje že koj ob ustanovitvi 40 članov, mnogo uspeha! — Krepko naprej v izpopolnjevanje velike narod. organizacije!

Martinov večer v Sokolskem domu. Še enkrat opozarjamo vse celjske in okoliške Slovence na Martinov večer Bralnega društva v Gaberju, ki se vrši jutri v nedeljo zvečer v Sokolskem domu. Slovenci, jutri vsi v Sokolski dom!

V Podsredo pride za župnika Jožef Krohne iz Razbora pri Slovenjgradcu. Pokojni Vaupotič je dobil vrednega naslednika.

V Rogoznici poleg Ptuja je govoril na občnem zboru kmetijskega in bralnega društva v nedeljo dne 23. vinotoka g. potovalni učitelj Ivan Prekoršek o pomenu narodne izobrazbe v šoli in v narodnih organizacijah. Zborovanje je bilo velikansko obiskano. Navzoči so z zanimanjem sledili poljudnim izvajanjem g. govornika. Videlo se je, da je narodna Rogoznica res ona trdna, zbrava predstraža pred Ptujem, ki je še čista in neokužena od »ptujske nemške kulture«. Izražala se je splošna želja, da bi se poučna predavanja in razgovori redno uveljavili v zimskem času. Upamo, da se najdejo močje, ki pojdejo društvu na roko. Slovenski Ptuj potrebuje trdne zaslombe v slovenski okolici, dolžan pa je tej svoji okolici še mnogo dela! Okoličan.

Zaročil se je v Ptuj g. Ljudevit Sagadin z gospico Ido Toplakovo. Častitamo!

Iz Ptuja. Gotovo se še vsak Ptujčan spominja, da se je za časa igre »Učenjak« pisalo v »Nar. Dnevniku«, da naj bi se za Ptuj sestavil odbor, ki bi se naj pečal z gledališkimi predstavami. Ker pa je sedaj sezona tu, vprašamo ptujske Slovence,

resno posvarili. »Čas je že, oče, da mislite na smrt!« — »Kaj bi, hudiča, mislil na smrt?« — »Bog je pravičen pa hud sodnik!« — »Naj bo, kaj mi pa more? Mar nisem storil svojo dolžnost? Pet sinov, šest hčera in nezaolženo posestvo, kaj to ni nič?« — Tako pravi, da ta se menila z župnikom, pa laže, hudobnik. Jaz vem, da se mu je tresel v roki klobuk in da je zatrjeval župniku božjo zvestobo. Pa nič bi še človek ne rekel, če pijejo in razsajajo, ko bi le ne delali očitnega pohujšanja. Grem zadnjič iz polja proti domu, večerilo se je. Prevdarjam in premišljujem, ali bo jutri dež ali ne. In srečam one tri bratce. Držali so se za rame in peli pijani — Bog se jih usmili:

Ceščena si Marija,
je angelski glas,
ko zadnja ura bije,
prij' mati po nas...

Ko me zagledajo, me ustavijo. »Pojdi z nami k hramu, Videnšek! Kaj boš zmirom doma čepel in molek prebiral!« — »Tudi za vas bi bilo bolje, če bi ostali doma in mislili malo na smrt.« — »Tiho bodi, Videnšek, in pojdi z nami!« — Ko nisem hotel z njimi, so me pa prišli in povaljali, da sem jim komaj ušel. Šli so naprej in še pota niso spoštovali; kar čez travnik so jo udarili in kričali:

Tist', ki je najmlajši
pije ga najrajši,
najrajši iz glažeka...

Tako sva jih sodila, naše starce, midva s starim Videnškom. In sva si rekla, da sva midva edina pravičnika v celi vasi, če odštejemo tisto malo pobožnih devic, ki so zapisane v zlati nebeški knjigi. Na tihem seveda preštevava vsak svoje grehe, ali tako lepo se reče: Ti si pravičnik, jaz sem pravičnik, obadva sva pravičnika! Zato se razumeva in kadarkoli se srečava, si rečeva prijazno besedo.

Ej, tako le zvečer, ko je srce nezadovoljno. Ko iščejo oči daljave in se vznemirijo, ko zazvoni k ve-

černi molitvi. Hrepenenje me kliče, da grem za one daljne gore. Hrepenenje mi pravi, da sem bolan, a smeh ironije oporeka, da nisem bolan. Pridejo dvomi, ki šibajo, grizejo, mučijo mojo dušo. Kak vihar — kaka neumnost — čemu? Kakor brezplodna ravan se mi zdi moja duša, kakor mrtvo morje, kadar se poleže v meni vihar, tak vihar — kaka neumnost — čemu? In grem k svojemu dobremu starcu, da zaseje to pusto ravan s cvetkami fantazije, da oživi to mrtvo morje v blagodneči in skladni šum rastlin vod.

Tik stare jablani, naslonjen ob plot, ki mu čuva mali dom, sameva ob temnih večerih. Gleda v noč in moli rožni venec. Ustnice se mu pregibljejo, a srce ne ve za sladkosti češčenih marij. Najdem ga jaz tako in sedem kraj njega, aj, aj — o smrti bova kramljala nocoj.

— Ljubi moj! —

— Pokopali so danes Jožeta; škoda je zanj, v najlepših letih ga je vzela smrt. Nič več ne bo hodil za svojimi konji in kričal: »Hi hi! Ti, pramče, hohot...«

— Pa zdaj že uživa nebeško svetlost. Pred božji tron ga peljal je ljubi patron, sveti Jožef, skrbnik in varuh Marije Device! —

— Vi mislite! Kaj pa, če ni tako? Če je smrt prenehanje brez plačila, brez slave nebeških slasti.

— O ne, ne, ljubi moj! Kadar umreš, gre tvoja duša pred božji stol. In sodba je taka: Brez grehov v nebo, z velikimi v pekel, z malimi v vice.

— Kaj je nebo, oče?

— Nebo je sreča. To je cilj tistega našega hrepenenja, ki nas spremlja celo naše življenje. Človek hrepeni in čustvuje, njegovo življenje je čakanje. Kdor čaka potrpežljivo, si zasluži po smrti nebesa, kjer najde celo srečo. —

— Kaj je pekel, oče?

— Je zlo, je trpljenje! Je žalost, ljubezen, so hudobije vseh grehov. V življenju je hudič bel, po

smrti črn in rogove kaže. Bog se nas usmili! Vice so pa za babe; ali pa za take može, ki so kot babe. Pravi mož pride ali naravnost v nebo, ali pa naravnost v pekel. Če se že greši — in grešiti se mora — naj se greši zelo ali pa nič. Da, vice so za babe! Za take, ki hodijo po smrti nazaj in strašijo in prosijo za odpustke krog vseh oglov. Vidiš, Gašperjeve Marjete nisi poznal, premlad si še, ljubi moj. — Veš, kaj se je zgodilo z njo? —

Nagne k meni svojo sivo glavo in mi odkrije skrivnost iz njenega življenja. Oj, ti vaški grešniki, te vaše grešnice... A starec pokašljeva, zaropoc z molkom po plotu, strahoma reče:

— Nazaj je hodila!

— Zaradi tistega greha? —

— Zaradi tistega greha in zaradi drugih majhnih grehov. Je pač križ, če ima omožena ženska še ljubčeka povrh. Pred smrtjo so jo sicer izpovedali, ampak v vice je prišla in nazaj je hodila kakor vse babe, ena manj, ena več. —

Opravljivci so naši Slovenci, jaz dobro vem... A kadar stari čvekajo, povejo obilno, v polni meri zaokroženo. Marjeta je pač bila kakor toliko naših žena. Trpela je pred možem, robatim pijancem, ki si je najbrž izmislil sam njeno pregreho. Če pa je bila nezvesta, je bila nezvesta samo njena duša. Velikodušno ji odpustimo ta greh, saj vemo, da naša ženska, trpeča naša ženska, potrebuje za svojo zanemarjeno dušo sanj kakor kmet nedeljskih pridrig. Pa starec oporeka svojim ugovorom in skrivnostno trdi, da je hodila nazaj.

Nazaj je hodila; videl jo je njen mož, otroci in družina, saj niso imeli miru pred njo od adventa pa do binkoštnih praznikov. Prišla je o polnoči, vsa bela, z razpuščenimi lasmi. Pokladala je živini, klicala perotnino, zibala najmlajšega otroka... Rogovila je pod streho, rezala slanino in cvrla v kuhinji, dokler niso zapeli prvi petlini. Domačim je pravila čudne reči, o katerih pa niso vedeli pove-

ako je ta odbor že sestavljen in kedar se bode začelo z gledališkimi predstavami. Začelo se je že igrati v Mariboru in Celju, le v Ptujju spi vse spanje pravičnega.

Vjet oskrunilec. Iz Mozirja se poroča: Matija Potočnik, doma iz Gornjegagrada, nazadnje črevljarski pomočnik v Mozirju, je izvršil na šletnem dekletu pravnostni zločin. Nato je zbežal in se skrival 3 mesece. Zandarmerijski podstražnik Šimenko ga je izsledil v Mozirju ter ga izročil sodišču v Gornjemgradu.

Iz Hrastnika. 31. okt. popoldne sta ukradla postopača Franc in Alojz Kaplja, doma pri Sv. Martinu poleg Litije, pri g. F. Lazniku iz odprte veže par novih zimskih škorenj, vreden 36 K. Po zaslugi gg. orožnikov Dolmaniča in Kolmaniča se je posrečilo uzmoviča, ki sta izvršila tudi še več drugih tatvin, ujeti in izročiti laški sodniji.

Z nemške šole v Ormožu razpošilja vodstvo slovenskim šolskim vodstvom v okolici seznam otrok iz njih šolskih okolišev, ki obiskujejo nemško šolo, toda popačeno v nemškem pravopisu. — Opozarjamo, da je pačenje imen protipostavno ter da župni uradi in šolska vodstva niso dolžni dati podatkov, ako je ime napačno, to je v nemškem pravopisu pisano. S tem bi se podpiralo samo germanizovanje imen.

Zavržena oporoka. Iz Ptujja se nam piše: Pred dvema letoma se je tukaj mnogo govorilo o takratnem župniku pri Sv. Petru in Pavlu in obenem gvardijanu tukajšnjega minoritskega konventa, patru Lenartu Vaupotiču. Takrat je umrla namreč neka stara gospa, vdova gimnazijskega profesorja, ki je določila patra za svojega dediča. Kakor se je dognalo, je ta oporoka bila le posledica mnogoštevilnih pisem duhovnika pokojnici. Ta pisma so imela še drugo neprijetno posledico, namreč da je bil Vaupotič prestavljen na novo faro v Haložah, da se je oporoka izpodbijala in vkljub vsem protestom Vaupotiča od okrožne sodnije v Mariboru in tudi višje deželne sodnije v Gradcu zavrgla.

Iz Ljutomeru. Za trgovsko pomočnico se je izučila gospodč. Mici Herzogova, hčerka trgovca v Ljutomeru.

V Ljutomeru je obhajal v petek župan Thurn srebrno poroko. Na predvečer mu je priredila naša nemškutarija bakljado, za katero pa gospoda župana prav nič ne zavidamo. Četudi je on naš narodni nasprotnik, vendar pa je blamaža, katero so mu priredili naši nemčurji, bolela celo nas. — Bakljado mu je priredila požarna bramba, vendar pa so ostali vsi tržani lepo doma, tako da so svetili samo občinski delavci. — Pridružilo se jim je neko nemško pevsko društvo, katerega nastop je kritiziran tako-le: »Bog nas varuj toče, kolere in takih podoknic«. Hajl-klici tudi niso našli pravega odmeva. Ne vem, ali je prostor pred stanovanjem g. tako neakustičen, ali pa sta samo dva možicelja najlala.

Umrli je v Kapeli dne 2. novembra g. Andrej Zemljič, bivši veleposestnik v Radincih. Na stara leta je živel pri svojem vinogradu v Paričjaku.

Nesreča na železnici. V petek, dne 28. oktobra zvečer je šel 23letni železniški delavec Jernej Vertatič iz Pragerskega domov v Pongerce. Pri železniškem prehodu v Šikolah ga je dobil poštni vlak, ki vozi ob pol 9. ponoči iz Pragerskega v Ptuj, in ga povozil. Sreča v nesreči je bila, da ga je stroj samo vstran pognal. Vsled padca si je Vertatič strl desno nogo. Kriv nesreče je tamošnji železniški čuvaj, ker ni pravočasno zaprl zatvornice. Vertatič pa tudi ni mogel radi teme in goste megle zapaziti vlaka pravočasno. Vrtatiča so drugi dan odpeljali v mariborsko bolnišnico.

dati ničesar, ko se je zdanilo. Enkrat se je celo tako daleč spozabila, da je vrgla moža iz postelje in ga pretepala z metlo, dokler ji ni ušel pod posteljo. Tak ajd, kakor je bil! Senen voz bi privzdignil od zadaj kakor nič, vrč vina izpraznil, ne da bi trenil z očesom. In vendar se je ustrašil njene sence, ki je bila tudi po smrti majhna, slaba tako nežna... Včas pa je sedela na hišnem pragu in je jokala, — ne jokala, ampak tulila je tako suho, kakor pes, kadar je temna noč in burja razsaja okrog oglov.

Gašpar pa je bil mož, četudi ga je rad pil in v jezi preklinjal. Začel je z mašami. Ne vem, koliko jih je plačal, vem le, da ni nič zaleglo. Ženska je razsajala še hujše. Gašpar je nesel kapucinom dvoje zmladleških prašičkov in legel zvečer k počitku. Čisto preverjen, da bo nocoj mir. Pa kaj je naredila ta šmentana ženska? Kakor da se hoče posmehovati za njeno dušo vnetemu možu, je pripeljala po noči tista dva prašička na vrvice pred Gašparjevo posteljo. Prašička sta divje krulila, Gašpar pa je samega strahu utekel skozi okno.

Šel je zopet h kapucinom pred samega gospoda gvardijana. Razložil je vse natanko in povedal, da maše in prašička ne pomagata prav nič. Gospod gvardijan se je nasmehnil, postal zopet resen, rekel pa nič.

—Ko bi stopili malo k nam, je prosil Gašpar. Gospod gvardijan se je nekoliko obotavljal, nazadnje pa privolil in naznanil: »Pridem zvečer in ostanem pri vas celo noč. Potrebno pa je dvanajst velikih sveč. Devet jih bo gorelo v cerkvi, tri pa ponesem k vam, ki bodo gorele vse hkrati celo noč.«

Kakor je ukazal gvardijan, tako se je zgodilo. Prišel je zvečer in z Gašparjem sta sedla za mizo.

Strašno nevihto s točo so imeli v Pilštanju na vernih duš dan. Gromelo in treskalo je že kmalu popoldne. Ob 3. uri pa pridrvi strašen vihar od jugozapada čez Pilštanj proti Sotli. Med gromom in treskom se je vsipala suha toča, debela kot lešniki in orehi in je lomстила cele pol ure. Še drug dan smo je imeli po štiri prste na debelo. Gotovo redka prikazen na vernih duš dan.

Tat na begu. Pred nekaj dnevi je obiskal rudar Janez Galus iz Essena na Nemškem svoje sorodnike v Sevnici. Pri tem obisku mu je zginil bankovec po 50 mark in hranilna knjižica z vlogo 1200 mark. Tat je najbrž neki Anton Senica, ki je med tem časom zginil iz Sevnice. Kakor kažejo poizvedbe, se je podal dotičnik v Essen na Nemško, dvignil tam 1200 mark ter ubežal v Ameriko.

Bojevitá amačonka. V gostilni pod vejo župnika Bezenška v Čadramu, okraj Konjice, so popivali fantje, med temi Jurij Košir s svojo ljubico Elizabeto Jaurič, potem Franc Košir in Ana Kokol. Med Francetom Koširjem in Elizabeto Jaurič je prišlo do prepira, v katerem je slednja Koširja imenovala ušivca, na kar ji je dal zausnico. Vsled tega je Elizabeta Jaurič zgrabila nož in planila na Koširja. Ano Kokol, ki jo je hotela pomiriti, je vrezala v roko, potem se je vrgla na Franceta Koširja in ga je težko ranila na prsih. »Junaško« dekle so nato pošteno natepli in sodnijsko naznanili.

v Koncert v Mariboru. »Glasbeno društvo« v Mariboru priredi s pomožnim orkestrom dne 6. novembra ob 8. uri zvečer, po popoldanski gledališki predstavi, v veliki dvorani Narodnega doma, ljudski koncert pri pogrnenih mizah. To je prvi poskus »Glasbenega društva«, da se uvedejo drugod tako popularni koncerti tudi za naše občinstvo v slovenskem domu. Obiskovalcem slovenskega gledališča z dežele se nudi na tak način en sam večer dvojni užitek, tembolje, ker se je za ta prvi ljudski koncert sestavil vsestranski in zanimiv program. »Glasbenemu društvu« pa bo številni obisk vzpodbuda za nadaljno delovanje na glasbenem polju, da bo večkrat nudilo našemu občinstvu po dnevnem trudu in delu nekaj prijetnih uric.

Iz Maribora nam pišejo: Malokateri november nas pozdravi tako hrupno, kakor je to storil tekoči. Po lepem prvem nas je drugi iznenadil z lijočim dežjem, popoldne pa je grmelo in obilna toča je klestila po Kozjeku, mariborski okolici in po Dr. polju. Tretjega pa že gledamo višine Kozjeka in Pohorja v beli obleki.

V Maribor je včeraj došel iz Dunaja justični minister dr. Hochenburger.

Samomor in umor. V četrtek zjutraj je ustrelil v nekem hotelu v Brucku ob Muri nadporočnik 3. domobranskega polka Avgust Pischel svojo ljubico Hildo Müller in samega sebe.

Sneg je zapadel na Zg. Štajerju vse gore skoro čisto doli v dolino. Tudi pri nas smo ga dobili po višjih gorah.

Druge slov. dežele.

Amater-fotografom! Pripravljalni odbor je končal načrt pravil za snujče se amatersko društvo, ter bode najbrže tekom prihodnjega tedna sklical prijateljski sestanek prijavljenih interesentov, na katerem bode prilika skupno pregledati načrt izgotovljenih pravil bodočega društva in bodo imeli vsi navzoči intresenti prilike svoje želje in nasvete uveljaviti. Sestava in odločitev glede pravil je za

vsakega bodočega člana zelo važna in pomembna, zato je želeli, da se sestanka udeležijo tem večje število interesentov. — Ker je pa odbor mnenja, da je še mnogo slovenskih amaterjev, ki dosedaj še niso javili odboru svojih naslovov, prosi isti vse p. n. interese, da nemudoma javijo svoje naslove in ev. zamore potem pravočasno posameznikom poslati vabila k sestanku! — **Pripravljalni odbor društva »Klub slov. amater-fotografov« v Ljubljani.**

Prememba posestva. Vinarski nadzornik gosp. Boguslav Skalicky v Novem mestu je kupil v Kandiji vilo g. primarija dr. Petra Defranceschija, ki se v kratkem preseli v Gorico, za 36.000 kron.

Smrtna kosa. V Trstu je umrl 2. t. m. zvečer po kratki bolezni španski honorarni podkonzul Ernest Carbonaro v starosti 58 let. Bil je trgovskega stanu ter je mnogo let bival v severni in južni Ameriki, dokler se ni vrnil zopet v svoje rojstno mesto Trst.

Predsednik deželnega sodišča v Ljubljani bi imel postati, kakor izve »Slov. Narod«, nadsvetnik Elsner.

v Celovški škof dr. Kahn je odstopil, baje zaradi bolezni. Poroča se pa, da je naslednik mu že določen, in sicer bo to sedajni solnograški namestni škof dr. Baltazar Kaltner. To bi pomenilo toliko kot da so Kahna kratkomalo odstavili.

v Lovska razstava se bo vršila v drugi polovici novembra v Ljubljani. Priredi jo posebni deželni komite za dunajsko lovsko razstavo in sicer v Mestnem domu. Namen razstave je, pokazati, kaj premore Kranjska glede lovsstva in prepričati ljudstvo o važnosti lovsstva. Deželni odbor in ljubljansko mesto sta obljubila podporo.

v Kranjska industrijska družba. Dne 2. novembra se je vršila na Dunaju pod predsedstvom predsednika Hug. pl. Noota občni zbor Kranjske industrijske družbe. Predloženo je bilo računsko poročilo za poslovno leto 1909/10, bilanca je bila odobrena, ter se je sklenilo za leto 1909/10 izplačati 80 K dividende. Upravna svetnika Otomar Bamberg in Jožef Luckmann, katerih funkcijska doba je potekla, sta bila zopet izvoljena.

Društvene vesti.

v Društvo »Zvezda« na Dunaju priredi v nedeljo 6. novembra ob pol 8. uri zvečer v restavraciji »zum wilden Mann« IV. okraj, Favoritenstrasse 54. svoj zabavni večer s prijaznim sodelovanjem gg. Štritofa, A. Trošta in St. Sajovica na glasovirju in vijolini in društv. pevskega zbora. K obilni udeležbi vabi odbor.

v »Sava«, društvo svobodomiselnih slov. akad. ima svoj I. redni obč. zbor XVI. teč. v petek dne 11. nov. t. l. v prostorih restavr. »zum Magistrat« I. Lichtenfelsg. 3. Začetek ob 8. uri zvečer. — Dnevni red je običajni. — Svobodomiselni slovanski gostje dobro došli!

v Akad. društvo slov. agron. »Kras« na Dunaju priredi skupno z bratskima društvoma hrvat. agron. »Lipa« in »Srba agranoma« dne 5. listopada ob 8. uri zvečer v lokalu »Občánské záložny« XVIII. Standgasse 57 svoj prvoletniški večer. Slovanski gostje dobrodošli!

Do polnoči sta sedela pri vinu in pri gorečih svečah, o polnoči pa je Gašpar začel plašno gledati.

— Ali ne čujejo, gospod, ropota v kuhinji? — Čujem, je dejal častitljivi in tiho vstal. Vzel je v vsako roko po eno svečo in šel v kuhinjo. Gašpar je ostal sam v hiši in bilo ga je tako strah, da je začel moliti rožnivenec.

V kuhinji sta imela strašen trušč. Gvardijan ga je zaklinjal z globokim glasom, duh pa se je obotavljal, in bilo je slišati, kakor da bi kdo prevračal lonce... Slednjič se je trušč polegel, čula se je le latinska molitev gvardijanova. Čez nekaj časa je končal in stopil v sobo, a Gašparja ni bilo nikjer.

— Gašpar, kje si? je klical gvardijan in svetil po vseh kotih.

— Ali so oni, gospod, se je oglašil Gašpar in pokazal glavo izpod postelje.

— Zdaj bo pa mir, le pojdi ven, je dejal gvardijan in se smejal dolgemu Gašparju, ki je — ajd, kakoršen je bil — kobacal po štirih na svetlo.

— Imaš kaj blagoslovljene vode pri hiši? je vprašal gospod. Gašpar je privlekel iz stenskega ormariča veliko, temno steklenico.

Poškopila sta se oba z blagoslovljeno vodo, gospod je še poškopil stene. In je namignil Gašparju, naj mu sledi z gorečo svečo. Šla sta po celi hiši in škropila. Gospod je škropil, Gašpar je stopal za njim in svetil. Ko sta vstopila v zadnjo izbo, kjer so spali otroci, je zastakalo najmlajše v zibelki...

— Gospod, gospod, glejte, tu je spet, nad zibelko sloni, je šepetal Gašpar in se prijemal za menihovo kuto.

— Jaz ne vidim ničesar! Morda se ti le zdi, Gašpar, poglej bolje!

Gašpar je še enkrat pogledal in res ni videl

ničesar. Duh je menda izginil, ko je zagledal posvečeno osebo.

Poškopila sta še staje, kravji in konjski hlev. Mladi vranec se je stresel po vsem životu, ko je padlo nanj nekoliko kapljic. Stara kobila pa je plašno gledala in zarezgetala. Po noči se še celo živali prestrašijo dveh tako velikih postav, kakor sta bila gospod gvardijan in strahopetni Gašpar.

Od tistega večera je bil v hiši mir. Nič več se ni čulo ponočnih ropotov — in Gašpar se je po enem mesecu oženil. Vzel je tisto rjavo Lenko iz hribov, ki je bila po njegovi volji...

Videnšek je zopet zaropotal z molekom po plotu. Tema se je zgostila krog naju, in molk noči je bil po dolgem starčevem pripovedovanju še večji, še mučnejši. Starec je bil očitno zadovoljen, ker ga nisem motil z vprašanji, kakor navadno; to sem mu videl na obrazu, kadar je zažarela moja cigareta.

Jaz pa ne morem povedati, kako mi je bilo hudo. Vem samo, da sem sklenil, ne poslušati ga več, kadar bo govoril o ženah... Uboga Marjeta, Marjetica! Saj je celo pravičnik Videnšek rekel, da je bila tako nežna, on, ki ga še nisem čul izgovoriti te besede. Celu njeno ubogo, prodano, zaslužnjeno življenje se je razgrnilo pred menoj, in jaz sem ga prenašal od znanke do znanke, od vasi do vasi, in sem z usmiljenim ogorčenjem gledal trpečo slovensko ženo...

A stari Videnšek me je opomnil, da gre spat. Počasi je vstal in mi voščil po svoji navadi lahko noč:

Lahko noč
Bog na pomoč,
hudič pa proč
od naših koč!

A. Novačan.

Danes ob 8. uri zvečer občni zbor celjske narodne čitalnice v društvenih prostorih. — Društveniki in prijatelji društva udeležite se ga polnoštevilno!

Dnevna kronika.

v Čenstohov. Sekcijski načelnik v ruskem ministerstvu notranjih del, Petrov, je uradoma obiskal prosluli samostan v Čenstohovu. Napram nekemu uredniku lista „Novo Vremja“ je povedal, kako razkošno so menihi živeli. 19 duhovnikov je imelo 40 služabnikov. Vsak menih je imel dve bogato opravljeni sobi. Posebno odkar je na čelu samostana opat Rejman, so menihi živeli posvetno in razuzdano.

v Glasilo hrvaških in srbskih svobodnih mislilcev. Četrta številka glasila hrvaških in srbskih svobodnih mislilcev „Slobodna Misao“ je pravkar izšla. Vsebinska lista je vseskozi zanimiva. Na čelu lista je pesem, posvečena Ferrerju. Izmed važnejših člankov navajamo te-le: „O skupnosti z velikim svetom“, „Življenje in delovanje Fračiška Ferrerja“, „Obnovitev procesa proti Ferrerju“, „Nova republika“, „Kaj pravi cerkvena povest o papeževi nezmotljivosti“, „Budizem in svobodna misel“ itd. Slovencem priporočamo to revijo.

v Na shodu avstrijskih mest na Dunaju Ljubljana in Praga nista zastopani.

v Senzacionalen proces proti duhovniku morilecu. V Reggio di Calabria se je pričel senzacionalen proces. Leta 1908 je duhovniku Albanose v cerkvi, ko je pil pred oltarjem iz keliha vino, postalo naenkrat slabo. Zaklical je mežnarju: „Pij iz keliha!“ in mežnar se je pozivu duhovnika odzval. Oba sta takoj nato umrla. Preiskava je dognala, da je duhovniški sobrat Naso pomešal med vino strup. Sedaj je Naso obtožen amora.

Uvedba razporeke na Portugalskem. Včerajšnji portugalski ura ni list prinaša dekret, s katerim se razglša uvedba razporeke na Portugalskem.

v Kitajski parlament. Včeraj je izšel cesarski edikt, s katerim se razglša otvoritev prvega kitajskega parlamenta za leto 1913! Obenem pa ta edikt iztira iz Pekinga vse člane takozvane parlamentarne lige, torej člane, kateri so najbolj agitirali za doseg konstitucije na Kitajskem.

v Češka visoka politična šola in tečaj za žurnaliste v Pragi. V kratkem se ustanovi v Pragi češka visoka politična šola, na kateri bodo predavali češki vsenciliški profesorji in ugledni politični strokovnjaki. S to visoko šolo bo združen tudi poseben tečaj za žurnaliste.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

ŠPANSKI KRALJ UBIT?

Pariz, 5. nov. Tukaj se govori, da je španski kralj Alfonz umorjen. Neka madridska brzojavka dementira odločno to poročilo.

NOVI PREDSEDNIK BOSANSKEGA SABORA.

Sarajevo, 5. nov. Cesar je imenoval mohamedanskega poslanca, dr. Safveta bega Bašagića za predsednika bosanskega deželnega zbora.

NEMIRI NA DUNAJSKI ŽIVINOZDRAVNIŠKI VISOKI ŠOLI.

Dunaj, 5. nov. Rektor živinozdravniške visoke šole na Dunaju dr. Czermak je določil, da se inauguracijske slavnosti lahko udeleži poleg domačega dijaštva tudi po dvoje zastopnikov vseh na živinozdravniški šoli priznanih dijaških korporacij. Ker bi se slavnosti potemtakem tudi lahko udeležili slovanski in italijanski zastopniki v barvah, so sklenili Nemci, da se inauguracijske slavnosti ne udeleže; danes zjutraj pa so hoteli prirediti pred živinozdravniško visoko šolo demonstracijski bumel in zabraniti Slovanom vstop na visoko šolo. Rektorat je poskrbel za to, da se bo inauguracijska slavnost vršila neovirano, prostore pred visoko šolo pa je zasedla policija.

SKLICANJE DRŽAVNEGA ZBORA.

Dunaj, 5. nov. Državni zbor bo sklican 22. ali 23. novembra.

VELIKA RUDNIŠKA NESREČA.

Köln, 5. nov. „Köln. Zeit.“ poroča iz Novega Jorka, da je v rudniku pri mestu Jolandi v Albami vsled eksplozije zasutih 100 rudarjev. Več jih je bojda ubitih.

RUDARSKA SLAVNOST NA ANGLEŠKEM.

London, 5. nov. Stavka rudarjev v južnem Walesu se vedno bolj širi. Sinoči je zopet sklenilo tri tisoč rudarjev stopiti v stavko.

ZOPET POŽAR V BRUSELSKI SVETOVNI RAZSTAVI.

Bruselj, 5. nov. Danes zjutraj okrog 5. ure je uničil požar 3 hišice v oddelku svetovne razstave »Stari Bruselj«. Posrečilo se je ogenj omejiti. Policija sumi, da je nekdo zažgal, ker so se našle tam, kjer je začelo goreti, stearinske sveče.

ZADUŠNICA ZA PADLE VOJAKE.

Dunaj, 5. nov. Danes dopoldne se je vršila v dvorni cerkvi sv. Avgušтина maša zadušnica za vse

padle vojake avstrijske vojske, katere se je udeležilo več nadvojvod in generalov.

RUSKI CAR V BEROLINU.

Berolin, 5. nov. Ruski car Nikolaj se je podal danes s cesarjem Viljemom na lov v revir grada Oranienburga.

IZ AVIJATIKE.

Kiel, 5. nov. Vožnja vodljivega zrakoplova »Parseval VI.« se je odložila za jutri.

Novi Jork, 5. nov. Zaradi viharja je odložil avijatik Curdy namero z letalnim strojem prenesti pošto s parnika »Augusta Viktoria« na suho. Poskusil bo to 24. t. m.

OBSTRUKCIJA V MORAVSKEM DEŽELNEM ZBORU.

Brno, 5. nov. Ponoči je govoril poslanec Elders 5 ur; ob 2. uri zjutraj je bila stavljenemu predlogu nujnost odklonjena. Na to je začel deželni zbor razpravljati o 8. nujnem predlogu glede šol za slaboumne. Med govorom češkega socialista Vanjeka je došlo do burnih demonstracij proti deželnemu glavarju. Ob 3. zj. je bila seja odgojena na 10. uro dopoldne.

Po svetu.

Uspehi avijatika Illnerja. Iz Dunajskega Novega mesta se poroča 1. novembra: Karl Illner je z včerajšnjim vzletom pridobil ne samo obe avstrijski deželni nagradi skupno 10.000 K, ampak tudi Grünhutovo nagrado. To je častna nagrada obstoječa iz velike srebrne posode v vrednosti 1000 K. Ustanovljena je bila ta častna nagrada za dotičnega člana avstrijskega aero-kluba, ki pod kontrolo avstrijske aeronautične komisije leta 1910 na lastnem vzletalnem stroju preleti največjo daljavo v prekinjenem vzletu.

Norec v zrakoplovu. Nekoč je angleški zrakoplovec Green povabil nekega drugega Angleža kot sopotnika v svoj zrakoplov. Ko sta bila v višini kakih 1200 m, potegne sopotnik Greenov velik nož in hoče porezati vrvi, s katerimi je bila privezana gondola k balonu. Le s težko silo mu je Green to zabranil. Še bolj pa je vznemirilo Greena, ko je hotel njegov gost skočiti iz gondole. Kajti ne samo, da bi pri tem našel gost gotovo smrt, ampak tudi za Greena samega bi bilo to usodepolno, kajti zrakoplov bi postal s tem za kakih 70 kg lažji in bi se naglo vzdignil še više in pri tem skoro gotovo počil. Ko je Green izprevidel, da ima opraviti z norcem, ga je skušal na ta način potolažiti, da mu je rekel, če hoče ravno umreti, naj umre skupno z njim, ker je taka smrt bolj prijetna. Pri tem mu je tudi obljubil, da poleti še više, da bo padec bolj prijeten. Slaboumni gost je bil s tem zadovoljen. Nato je Green skrivaj odprl ventil, kar je njegov gost opazil šele, ko sta bila že na zemlji. Green je pričakoval, da ga norec sedaj napade, toda v svoje veliko začudenje se gost mirno odstrani, kakor bi bilo vse v redu. Pristni Anglež!

Neurje v Italiji. Iz Milana se poroča, da je na ligurski obali razburkano morje povzročilo veliko škode. V Rivi so se podrle tri hiše, vsaka s tremi nadstropji; v zalivu Spezia se je potopila ena jadrnica. Tudi železniška zveza je na mnogih mestih pretrgana.

Tatvina v razstavi »Hagenbund« na Dunaju. V razstavi švedskih umetnikov v »Hagebundu« je bil ukraden srebrn kip od Karla Millesa, predstavljajoč vodonosilko. Vrednost se ceni na 2.400 kron.

Prva zrakoplovna pošta. Generalni poštni ravnatelj v Washingtonu je naročil letalca Mac Curdy-ju, odpraviti v soboto poštne reči iz parnika »Cesarica Avgusta Viktorija« na glavni poštni urad v New-Jorku. To bo prva letalna pošta.

Vlom v Benetkah. Vlomilo se je pred par dnevi v palačo grofice Ane Barbare; vlomilci so odnesli dragocene umetnine in kožuhovine v vrednosti več stotisoč lir.

Briksenski nadškof Aichner — umrl. 2. t. m. je umrl nadškof Simon Aichner v visoki starosti 95 let. Bil je 20 let škof v Briksenu, slednjič je moral radi očesne bolezni resignirati.

Zapuščina Mark Twaina. Iz urejenih listin pred kratkim umrlega ameriškega humorista Mark Twaina se da posneti, kako veikansko premoženje si je pridobil Mark Twain s svojim pisateljevanjem. Cela zapuščina se ceni na tri milijone kron. Večji del premoženja je naložen v akcijah in papirjih, med tem se nahaja 50 deležev Mark Twain Publishing Company, lastnice založbene pravice vseh del umrlega pisatelja. Izvedenci cenijo vrednost te pravice okroglo na en milijon. Posestvo se ceni na 400.000 K, biblioteka na 10.000 K. Edina dedna naslednica je Mark Twainova hčerka, soproga ruskega pijanista Osipa Gabriloviča.

Srbsko-narodni cerkveni kongres. Iz Budimpešte se poroča: Kakor poroča »Az Ujsag«, se grško-orientalski srbskonarodni cerkveni kongres letos ne bo vršil. Prvotno se je nameravalo zasedanje kongresa v mesecu novembru; obravnavalo bi se o spremembi statuta. Ker so se pripravljala dela radi volitev v hrvatski sabor zapoznala, bo letošnja sesija kongresa odpadla in se bo vršila prihodnje leto.

v Mrtvega so našli — kakor se poroča iz Dunaja 2. nov. — ravnatelja društva za razmnoževalno umetnost, Teodorja Sturzla, kojega so pogrešali od pretečenega mesca. Potegnili so ga včeraj mrtvega iz Donave v požunskem komitatu.

Turška vojna sodišča na delu. Pred vojnim sodiščem v Bitolju so stali grški vstaši Gjorgje Aleksij, Kutuka in Teodor Kalijs, obtoženi, da so Jelovali na to, da bi se poedini deli Makedonije odločili od turške države ter priključili Grški. Vojno sodišče jih je obsodilo na 101 leto težke ječe, kar pomenja po evropskem naziranju toliko, kakor do smrti težko ječo.

Ženske-zborovalke med seboj. V ponedeljek bi se imelo vršiti v Pragi glavno zborovanje češkega društva za ženske studije »Minerva«. Bilo je navzočih okoli 500 žensk, ki so večinoma pripadale realistični stranki Masarykovi. Prišle pa so na zborovanje pod vodstvom dr. Rašina tudi zastopnice mladočeškega ženstva, ki so zahtevale zase primerno zastopstvo v društvenem odboru. Še pred začetkom zborovanja je vsled tega prišlo do burnih prizorov, ki so zborovanje popolnoma preprečili, tako da se je moralo zborovanje odgoditi.

v Reforma bosanskih in hercegovskih muslimanskih šol. Muslimanske šole, mejktebi in medrese, kakor se imenujejo, so dandanes še prav tako urejene, kot so bile pred sto leti. Končno so se vendarle zganili tudi muslimani in zahtevajo reorganizacijo svojih šol. V nekoliko dneh se v Sarajevu sestane enketa, ki bo izgotovila osnutek reorganizacije.

v Praktični Amerikanci. V Savani, Ga. imajo najbolj »kunšten« občinski svet. Ker bodo bogati avtomobilisti priredili dirko, ulice so pa polne smeti in gnoja, ki so policija aretirala vse brezposelne zamorce zavoljo vagabundaže, katere so sodniki takoj obsodili na visoko globo. Ker pa brezposelni delavci nimajo denarja, morajo sedaj odslužiti globo s tem, da pometajo, čistijo in popravljajo ulice in ceste.

v Nesreča na Vltavi. V četrtek zjutraj se je zgodila na Vltavi pri Modrany nesreča s čolnom. 14 delavcev se je hotelo prepeljati s čolnom čez Vltavo. V tem čolnu je bilo tudi največ za 14 oseb prostora. Prišli so pa tja tudi še drugi delavci, ki so navzlic protestu čolnarjev poskakali v čoln, tako da je bilo v njem 35 namesto 14 oseb. Čoln se je vsled tega prevrnil. Vsi pasažerji so padli pri tem v vodo in 3 osebe so utonile.

v Vlomilec v gledališču. Iz Flensburga se poroča 2. nov.: Pretečeno noč je vlomil neznan tat v biro tamkajšnjega gledališča ter odnesel ves denar dnevne blagajne črez 2000 mark. Dal se je zapreti pri koncu predstave v gledališče in je po noči mirno oropal blagajno ter ušel skozi okno.

v Orkan na Francoskem. Iz Pariza se poroča 2. nov. Na francoskem zapadnem obrežju, na Severnem Francoskem, v Belgiji in Nizozemskem traja že 24 ur strašanski vihar; pustoši strahovito. Na Eiffelskem stolpu je odtrgal orkan tri prestrezalne drogove za brezzično brzojavlanje. Reke zelo naraščajo.

v Največji parnik na svetu. Dne 20. p. m. je bil spuščen v morje v Belfastu iz ladjedelnice Harland in Wolff največji parnik sveta, nazvan »Olympic«. Gradili so ga ravno 22 mesecev in 5 dni. Velikanski parnik je zaplaval v eni minuti. Teža parnikova na obrežju je znašala 27.000 ton. Spuščanje v morje ni zahtevalo večjih priprav; parnik je počival na močnih vrveh, katere so se premikale s pomočjo hidrauličnih dvigal, vsako dvigalo močno 1000 ton. Glavna skrb je bila, kako postaviti parnik pri spuščanju v morje. Izumeli se za to posebne priprave iz sider in vrvi, ki so omogočile spuščanje. Razun tega služila so tudi sidra parnika samega. Samo priprave za zgradbo tega kolosa stale so graditelje 24 milijonov kron; pomorska oblast je imela stroškov za priprave en in pol milijona kron. Dolžina tega največjega parnika na svetu znaša 268 metrov, širina 29, višina od dna parnika do vrha dimnikov 53 metrov. Teža krmila znaša 100 ton. — »Olympic« je za 12.000 ton večji od dosedaj največjih »Mauretanie« in »Lusitanie«. Gonili ga bodo 3 vijaki, vsaki v teži 38 ton. Parnik ima prostora za 2500 potnikov in 860 vojakov. Služil bo poštini in potovalni zvezi med Angleškim in New Yorkom. Vozil bo s hitrostjo 22 milj na uro. »Olympic« je lastnina družbe »White Star«, ki gradi drag jednako velik parnik.

v »Mlada« ženina. V Oršovi je pejal 91 letni ženin mlado lepo hčerko bogatega posestnika pred oltar. Po poroki se je podal »mladi par« na ženitovanjsko potovanje v Rumunijo. 70 letni sin »mladega« soproga se ni mogel vdeležiti poroke svojega očeta, ker je sam dotični dan — praznoval poroko.

v Domišljavi ministerijalni koncipist. Pomozni koncipist trgovinskega ministerstva v Budimpešti, dr. Juri Ronay je predvčeraj v svojem uradu zbesnel. Obiskal je vse uradne prostore, predstavljaj se za ministra in dajal ukaze svojim kolegom. Planil je tudi v sobo šefa prezidijalnega odseka, ministerijalnega svetnika Aleksandra pl. Hollom, kojega je vrgel po kratkem pozdravu iz sobe. Poklicana policija je odvedla dr. Ronay-a v norišnico.

v Papež Pij in sežiganje mrličev. Pariški »Le Journal« poroča iz peresa znanega žurnalista Bonnefona članek, v katerem se trdi, da je papež naklonjen, opustiti odpor cerkve proti sežiganju mrličev. Vsled dekreta bo dovoljeno duhovščini — kakor trdi gornji članek — prisostvovati sežiganju. To bi bil res čudež.

Svoje zdravje

si ohranite! Izginejo Vam slabosti in bolečine, oči, živci, mišice in kite se Vam ojačijo, spali boste zdravo, splošno dobro zdravstveno razpoloženje bo zopet nastopilo, ako boste rabili pristni Fellerjev fluid z znamko „Elsafluid“. Tucat na poskušnjo 5 kron franko. Izdelovalec samo lekarnar E. V. Feller v Stubi, Elzin trg šte. 264 na Hrvaškem.

585 c

Ljubzenska drama. V Kročehlavu na Češkem je bil pred tremi leti poklican k vojakom neki Fran Pospišil. Ko je letos prišel na dopust, je opazil, da ima njegova nekdanja ljubica razmerje z drugim. Skušal jo je zopet pridobiti zase, toda zaman. Tu se odloči, da pojde k njenim staršem, ter da napravi konec celi stvari. Ko pride do hiše, kjer je stanovalo dekle, jo vidi se izprehajati z nekim drugim. Tu potegne Pospišil samokres, ter ustreljati proti glavi svoje nezveste ljubice. Ta je k sreči nastavila roko, kjer je krogla obšla. Pospišil ustreljati drugič, a zgreši popolnoma svoj cilj. Nato je tekel proti domu. Ko ga je čez eno uro iskala žandarmerija na stanovanju, ga je našla ustreljenega ležati na postelji.

Obrambni vestnik.

v Za zgradbo družbene šole v Vodčji vasi na Koroškem je dalo okr. glavarstvo v Beljaku dovoljenje z odlokom od 10. okt.

v Kako naj se obhaja slovenska botrinja? Vladica Sancin-Drežčeva je bila nedavno krščena in na njenih botrinjah je dobila škedenjska podružnica CM na predlog vrle rodoljubke Jožice Sancin-Drežčeve 10 kron v dar. Jožica gotovo poskrbi, da bo tudi Vladica, ko odraste, ljubila svoj slovenski narod.

v Češki narodni dom na pruski meji. V Šumbrku pri Tannwaldu so si otvorili Čehi prav ob pruski meji svoj Narodni dom ob prisotnosti 70 orožnikov.

v Nu Šleskem napredujejo Čehi. V Mihali kovicah se je odprla češka meščanska šola; sedaj jih je že sedem na Šleskem, pred 10 leti še n-bilo nobene.

v Nov češki pregovor se glasi: Vse hudič vzame, samo nemške šole ne! V Humci poleg Třebonja je nemška šola, ki šteje samo 5 učencev. Za to kopo nemških otrok mora biti posebna šola, tisoči slovanskih otrok so brez nje.

v Kaj res ne bomo dosegli še v tem letu 200.000 K za obrambni sklad? Nemci zbirajo že tretji milijon, Čehi in Poljaki so že zdavnaj presegli obljubljeno svoto narodni samoobrambi, le Slovenci smo tako malobrižni, da nam primanjkuje še 151 kamnov. Poznamo Slovence, ki bi lahko utrpeli po enem ali tudi več kamnov; upamo, da se kmalu oglasijo in dopolnijo broj brambovcev Slovenije.

v Koliko je sedaj otrok v zavodih CMD? Konec lanskega šolskega leta jih je bilo 2691, sedaj je njihovo število prekoračilo tri tisoč. — Razdele se takole: A. Vrtci: Celje 33 (11 dečkov + 22 deklic), Gaberje 65 (29 + 36). Hrastnik I. 40 (18 + 22), Hrastnik II. 61 (28 + 33). Jesenice 44 (23 + 21), Maribor 61 (31 + 30), Ormož 27 (17 + 10), Pevma 38 (21 + 17), Rocol 52 (22 + 30), Rojan 91 (41 + 50), Sava I. 57 (22 + 35), Sava II. 53 (28 + 25), Sv. Ivan poleg Trsta 95 (41 + 54), Škedenj 192 (78 + 84), Verdelca 86 (47 + 39), Tržič 75 (40 + 35), Krmin 22 (8 + 14), Devin 20 (9 + 11), Podgora I. 55 (22 + 33), Podgora II. 30 (16 + 14), skupaj 1167. B. Šole: Krmin 66 (36 + 30), Maribor 52, Muta 86 (48 + 38), Trst dečka 640, Trst dekliška I. 510, Trst dekliška II. 284, Št. Rupert poleg Velikovca 214 (79 + 135); poslednje šole število je vzeto iz minulega šolskega leta, ker se novo še ni pričelo — skupaj 1852. Vseh CM otrok je 3019. Na to visoko število je ponosna družba sv. C. in M., a hkratu je to število glasen opominjalec k čim vztrajnejši in obilnejši požrtvovalnosti.

Tržne cene.

Dunaj, 4. nov. Borza za kmetijske pridelke. Tendenca je bila danes trdna, pšenica je celo za 5 v poskočila. — Promet je bil majhen.

Budimpešta, 4. nov. Svinjski sejm. Ogrske stare težke 140—142, mlade težke 152—155, mlade srednje 155—157, mlade lahke 162—164 v kilogram. Zaloga 28'596 komadov.

Budimpešta, 4. nov. Mast. Svinjska mast 160, namizna slanina 140.

Praga, 4. nov. Sladkor. Surovi sladkor K 21'20, nova kampanja K ——. Tendenca: trdna, vreme oblačno.

Budimpešta, 4. nov. Žitna borza. Pšenica za april K 10'56, rž za april K 7'75, oves za april K 8'34, koruza za maj K 5'51. Pšenice se zmerno ponuja in kupuje, tendenca prijetnejša, promet 15 tisoč stotov, pšenica v efektivu za 5 vin višja, ostalo nespremenjeno, termini trdni, vreme mrzlo.

Izkaz posredovalnice Slovenskega trgovskega društva v Celju.

Sprejmejo se: kontorist 1, potnik —, poslovodja —, pomočnik. mešanestroke —, pomočnika železninske stroke 2, pomočnika manufaktarne stroke 2, pomočniki špecerijske stroke 4, modne

in galanterijske stroke 1, blagajničark —, kontoristinj —, prodajalke 4.

Službe iščejo: Sotrudniki mešane stroke 3, špecerijske stroke 2, modne in galaterijske stroke 1, kontoristinja 1, prodajalka 1.

Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva popolnoma brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Lepa suha drva

vsake vrste se dobijo
v večji množini pri

**IV. Čater, Šmarjeta
pri Celju.**

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje:

1 kg sivega, dobrega, puljenega
2 K. boljšega 2 K 40 h; prima pol-
belega 2 K 80 h; belega 4 K;
belega, puhastega 5 K 10 h; 1 kg
velefinnega, snežnobelega, pulje-
nega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha.
sivega 6 K; 7 K; belega, finnega
10 K, najfinejši prsni puh 12 K. — Kdor vzame 5 kg.
dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nan-
kinga, pernica, 180 cm dolga, 120 cm široka, z 2 zglavni-
koma, vsak 80 cm dolg, 60 cm širok, napoljen z novim,
sivim, jako stanovitnim puhastim postelnim perjem 16 K;
napol puh 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K,
14 K, 16 K; zglavniki 2 K, 3 K 50 h, 4 K. — Pernice
200 cm dolge, 70 cm široke K 13'—, 14'70, 17'80 in
21'—; zglavniki 90 cm dolgi, 70 cm široki K 4'50, 5'20,
5'70; podpernica iz močnega rižastega gradlna. Razpošiljanje
po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj
ali zamenjati franko. Za neugajajoče se povrne denar. —
Cenovnik zastoj in franko. 456 50-14

S. Benisch, Deschenitz, šte. 199, Šumava, Češko.

Martin Ojstrež, Gaberje 18 pri Celju

Izdelovatelj vsakovrstnih težkih in lahkih, tovornih, kakor najfinejših
vozov, koleselnov, paručov, landauerjev, poštnih vozov, dvokolnic itd.

Sprejema vsa v to stroko spadajoča naročila in popravila, ter izdeluje vsled nakupovanja v veliki množini suhega in trdega lesa po jako nizkih cenah ter točno. Pri naročitvi posameznih delov voza, n. pr. nova kolesa, se mora naznaniti samo mera, višočina kolesa, a pri novem tovornem vozu pa koliko teže mora nesti. — Za točno in solidno delo se jamči. V zalogi se dobijo že popolnoma izdelani, novi vozovi. Sprejema pismena in ustmena naročila ter dopušlje vsakemu odjemalcu na dom, brez vsakih posebnih stroškov in brez oziroma na oddaljenost. Priporoča se tudi za nakup najizvrstnejšega olja in mazila, za vsakovrstne vozove po najnižjih tovarniških cenah.

Izdelovatelj prosi za cenjena naročila na zgoraj navedeni naslov.

608 1

Št. 128.

605 3-1

Ponudbeni razpis.

Za opravo novega šolskega poslopja v Žalcu se odda naprava pohištva za 3 razrede, 1 posvetovalnico in 1 pisarno za proračunjeno vsoto 2242 K. Dela se bodo oddala ali skupno ali pa po skupinah istovrstnega pohištva. Ponudbe se naj vložijo do

30. novembra t. l.

z 10% varščino vred od ponudbene vsote. Proračun je razpoložen v upogled pri podpisnem uradu. Pohištvo ima biti izgotovljeno do dne 1. avgusta 1911. leta.

Krajni šolski svet v Žalcu, dne 3. novembra 1910.

Načelnik: Josip Širca.

L. 1911

Ne odlagajte z naročili
na reklamne koledarje za l. 1911, ker so pozneje navadno
vse najlepše številke razprodane. — Zahtevajte vzorce
v Zvezni trgovini v Celju, katere Vam pošljemo franko
proti franko vrnitvi.

L. 1911

Edina slovenska kislá voda Tolstovrška slatina

je po zdravniških strokovnjakih priznana med najboljšimi planinskimi kislimi vodami, je

izborno zdravilo

za katar v grlu, pljučih, želodcu in črevesih, za želodčni krč, zaprtje, bolezni v ledvicah in mehurju ter pospešuje tek in prebavo. Tolstovrška slatina ni le izborno zdravilna, temveč je tudi osvežujoča

550 8-5

namizna kislá voda.

Odlikovana je bila na mednarodni razstavi v Inomostu 1896. leta in na higijenični razstavi na Dunaju 1899. leta.

Naroča se pri **oskrbníštvu Tolstovrške slatine** pošta **Guštanj** (Koroško), kjer se dobe tudi ceniki in prospekti.

Del čistih dohodkov gre v narodne namene.

Slovenci! Svoji k svojim! Zahtevajte povsod le Tolstovrško slatino! Vsaka slovenska gostilna naj ima le edino slovensko kisló vodo.

Novosti

v suknenem in manufakturnem blagu

priporoča v največji izberi

Karol Vanič, Celje
„Narodni dom“.

428 52-16

Suhe gobe, žito, fižol, laneno seme, sploh vse deželne pridelke kupi

Anton Kolenc, Celje
„Narodni dom“ in Graška cesta.

Istotam se dobi vse špeci-rijsko blago, kakor žito in elni pridelki, najcenejše, a debelo in drobno. — Premog v celih vozovih, debel K 2'10, droben K 1'40 100 kg na dom postavljen v Celju. — Drugam po dogovoru

Pozor! 50.000 parov čevljev! štiri pari samo K 7'50.

Ker je več velikih trdk prišlo v denarne težkoče, sem dobil nalog veliko postavko čevljev razprodati nizko pod proizvodnjo ceno. Predam torej vsakomur 2 para čevljev na jermenčke za gospode in 2 para čevljev za dame, usnje rjavo ali črno, galoširane, z žrebli v podplati, najelegantnejše in najnovejše fazone. Velikost po ševilkah. Vsi 4 pari stanejo K 7'50. Pošilja se po poštne povzetju. **F. Windisch**, izvoz čevljev, Krakov št. S/IV. Zamena dovoljena, tudi denar nazaj! 606 1

6 belih

rjuh, zelo debele in zarobljene po 2 m 14 K po 2 1/4 m 16 K, iz domačega lanenega platna po 2 m 18 K, po 2 1/4 m 20 K, razpošilja franko **narodna veletrgovska hiša**

R. Stermecki v Celju

Sukna

in modno blago za obleke
priporoča firma

Karel Kocian

tvornica za sukno, Humpolec, Češko. Vzorci franko.

IV. Jax & sin, Ljubljana

336 52-24

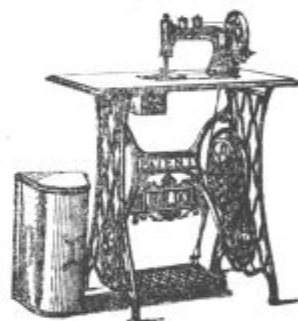
Dunajska cesta šte. 17

Priporočata svojo bogato zalogo

šivalnih strojev
za rodbino in obrt.

Pisalni stroji „Adler“.
Vozna kolesa.

Ceniki zastoj in franko.

Nagrobne vence

v raznih velikostih in cenah s trakovi in brez trakov ima v zalogi

Zvezna trgovina
v Celju.

Naročila se izvršujejo z obratno pošto. — Brzjavni naslov:

Zvezna trgovina, Celje.

R. DIEHL, žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko zalogo doma žgane slivovke, tropinoveca, brinovca, vinskega žganja in domačega **konjaka.**

Adolf Bursik

čevljar v Celju, poleg kapucinskega mosta
izdeluje vse različne vrste obutal v mo-
dernih fazonah in po solidnih cenah. V
zalogi ima tudi zgoto vlijeno obutev.

Zvezna tiskarna

izvršuje vsa v tiskarsko stroko
spadajoča dela, kakor: zavitke,
račune, vabila, lepake, letake itd.

Na debelo!

Priporoča se

Na drobno!

edina narodna trgovina

galanterijskega, norimberškega in modnega
blaga, kakor tudi nagrobnih vencev ter igrač

Celje Prica & Kramar Celje

Graška in Krožna ulica.

511 35-19

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica kron 3.000.000.

v lastni hiši, Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fond kron 400.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

149 40-36

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči
račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne
papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Poštne hran. račun št. 54.366.
Telefon št. 48.

**Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno vlaganje gotovine
pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.**

„LASTNI DOM“

registrovana kreditna in stavbena zadruga
z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

Pisarna je v Celju,
Rotovške ulice št. 12

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član
zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

pet od sto (5%)

Uradije se vsak dan
razun nedelj in praz-
nikov od 8.—12. ure
dopoldne.

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se
obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odtegnje vlagateljem tako da
dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti
zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun
glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih

54

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

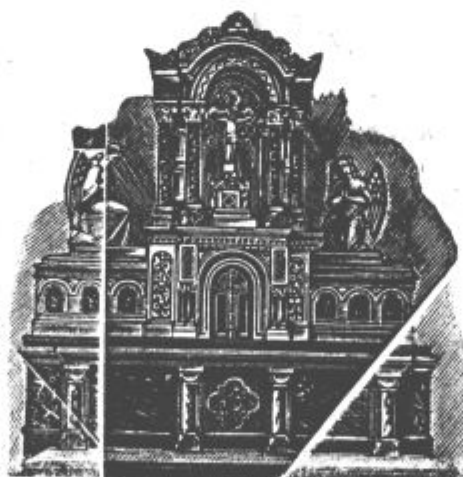
Brzjavi: „Kamnoseška in-
dustrijska družba Celje“.

66

Stavbena in umetna kam-
noseška obrt s strojnim
obratom.

Specijalna delavnica in
podobarski atelje za
umetna ocerkvena dela
kakor: altarjev, obhajilnih miz,
prižnic, kropilnih in krstnih
kamnov itd.

Brušenje, poliranje in
struganje kamena s trojls

Mnogoštevilna zaloga
nagrobni spomenikov iz
različnih marmornih vrst gra-
nitov in sijentov po razno-
vrstnih narisih in nizkih cenah.

Prava zidanih ali betoni-
ranih rodbinskih grobišč
(rakev).

Tlakovanje cerkva, dvoran
in hodnikov s šamotnim ali
cementnim tlakom.

Izdelovanje pohištvenih
plošč iz različnih najbolj idočih
marmornih vrst v vseh oblikah.
Popravljanje spomenikov, ude-
lanje napisov v iste.

Vinko Kukovec

stavbeni podjetnik in tesarski mojster,
lastnik parne žage na Lavi pri Celju

prevzame vsakovrstna

61 50-42

stavbena zlasti tesarska dela.

Ivan Ravnikar
Celje, Graška cesta.

Največja in najcenejša
zaloga špecerijskega in
barvnega blaga.

Prodajam pravi zabukovski
premog po najnižji ceni
cele vozove in na drobno.

Kupujem suhe gobe, oves,
pšenico, sploh vse deželne
pridelke.

Na debelo. Na drobno.

Sprejemem takoj
učenca.

471 52-18

Rafael Salmič

trgovina z urami in zlatnino v
„Narodnem domu“ v Celju.

Velika izber **novosti**, zlatih in srebrnih
verižic, priveskov, dolgih zaponk, zapestnic,
uhanov, prstanov, gospodskih in damskih
ur, nastavkov, jedilnih sprav, predmetov
v novem srebru, optičnih predmetov i. t. d.
Naročite cenike. Postrežba točna in solidna.

Darujte družbi sv. Cirila in Metoda!

Zvezna trgovina v Celju

V zalogi ima potrebščine za pisalne stroje vseh sistemov po originalnih cenah, kakor:
ogljeni papir v treh kvalitetah: črni, modri in vijolčasti. — Trakove za vse sisteme
v vseh barvah. — Sprejema tudi abonement na trakove. — Radirke in olje za stroj.
Edisonove mimeografe za strojepisce. — Edisonove mimeografe za ročno pisavo. —
Voščeni papir, barvo črno in modro za mimeograf. — Vsakovrstne papirje za stroj.
Posreduje pri nakupih pisalnih strojev.

83 48-40

Južnoštajerska hranilnica v Celju v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od
8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje
po $4\frac{1}{8}\%$ ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu.
Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem.
Za varnost vlog jamčijo okraji: Šoštanj, Sevnica, Šmarje, Gornji Grad in Vrnsko in rezervna zaklada, katera znašata vže nad
363.000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne
svote v obče koristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje.

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove
30.000 K, za napravo potov **4500 K**,
različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne stro-
kovne šole **8.550 K**, za podpore različnim požarnim brambam in
v kmetijsko gospodarske namene nad **4.450 K**, hranilnico usta-
novivšim okrajem izplačalo pa se je **26.300 K** za dobrodelne na-
mene, skupno tedaj nad **83.800 K**. Sprejema tudi hranilne
knjižice drugih, posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih
obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Slovenci, poslužujte se Južnoštajerske hranilnice pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne
ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, južnoštajersko hranilnico.
da se naloži denar za mladoletne oziroma za varovance izključno le v južnoštajersko hranilnico.

43 52-43

POSOJILNICA v CELJU

POSOJILNICA V CELJU, ki je bila leta 1881 z ne-
omejeno zavezo ustanovljena, šteje sedaj nad
4200 zadrušnikov, kateri imajo vsega nad
72.000 kron vplačanih deležev.

POSOJILNICA uraduje vsak dan od 9. ure do 12. ure
dopoldne razun nedelje in praznikov.

Poštna h. anilnice ček. št. 9579

V lastni hiši
„Narodni dom“

Telefon števil. 22

HRANILNE VLOGE sprejema od vsakega, ako tudi
ni član zadruge ter jih obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$. —
Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov
kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje pre-
nehalo. Posojilnica plačuje rentni davek sama, ne
da bi ga odtegnila vlagatelj. Posojila daje na
osebni ali hipotekarni kredit proti 6% , $5\frac{1}{2}\%$
in 5% obrestovanju.

Nad 6 milijonov kron hranilnih vlog

Nad 332.000 kron rezervn. zaklada

13 52-44